

COMERÇOS EMBLEMÀTICS DE
CATALUNYA
Esteve Vilarrúbies

COMERÇOS EMBLEMÀTICS DE **CATALUNYA**

Esteve Vilarrúbies

Primera edició: novembre del 2024

© del text i de la selecció de les imatges:
Esteve Vilarrúbies Sánchez

© de les fotografies:
Esteve Vilarrúbies Sánchez

© del pròleg:
Carles Cols

© de la recerca documental:
Esteve Vilarrúbies Sánchez
i Josep Maria Roig

© d'aquesta edició:
Editorial Efadós

EDITORIAL EFADÓS
Carrer d'Edison, 3 · Nau A
Pol. ind. Les Torreneres
08754 El Papiol (Barcelona)
Telèfon: 93 673 12 12
efados@efados.cat
www.efados.cat

Disseny:
Editorial Efadós

Coordinació editorial:
Isabel Grabulosa

Assessorament lingüístic:
M. Neus Doncel Saumell

ISBN: 978-84-19736-78-9
Dipòsit legal: B-18793-2024
Imprès a Catalunya

Tota forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, salvant l'excepció prevista per la llei. Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, dirigiu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics). www.cedro.org

Índex

Pròleg	9	21. La Moda	60	Reus	
Consideracions prèvies	11	22. Llibreria Geli	62	42. Amill Llenceria	116
		23. Ramon Boix	66	43. Cereria Salvadó	118
Badalona				44. Ganiveteria Cavallé	120
1. Bomboneria Almera	12	Igualada		45. El Barato	124
2. Drogueria Boter	16	24. Patisserie Targarona ...	70	Ripoll	
3. Farmàcia Serentill	18			46. Farmàcia Prujà	128
Banyoles		La Bisbal d'Empordà		Sant Feliu de Guíxols	
4. Ca la Brugada	20	25. Drogueria Farreny	72	47. Farmàcia Rusalleda	132
5. Farmàcia Albert Masgrau ..	22	26. Cotilleria Rosalia	74	Santa Coloma de Farners	
Barcelona				48. Tuyarro	134
6. Casa Gispert	24	Manresa		Solsona	
7. Drogueria Rovira	26	27. Barberia Josep	76	49. Casa Adroguer Nou	136
Camprodon		28. Farmàcia Comas	78	Tarragona	
8. Carnisseria Pairó	28	29. Farmàcia Esteve	80	50. Cereria Corderet	138
9. Patisserie Pujol	30	30. Farmàcia Riu	84	51. Moncunill	140
Figueres		31. Farmàcia Sala	86	Terrassa	
10. Farmàcia Torrent	32	32. Farmàcia Solé	88	52. Farmàcia Albiñana	142
11. Hotel Duran	34	33. Herboristeria		Vic	
12. Merceria Garreta		Sant Miquel	92	53. Antiga Vilanova	146
(Casa Marqueses)	36	34. Llibreria Roca	94	54. Llibreria Anglada	148
13. Sabateria Bosch	38			Bibliografia	152
Girona		Mataró			
14. Candela	40	35. Can Bosch	96	Olot	
15. Casa Boué	42	36. Can Silveri	98	39. Calçats Baldiret	106
16. Colmado Moriscot	44	37. La Confianza	100	40. Patisserie Ferrer	110
17. Confeccions Babot	48	38. Celler Castellví	102	Palafrugell	
18. Farmàcia Creu Blanca	50			41. Farmàcia Frigola Bevan	
19. Farmàcia Olga Altarriba ..	54			(antiga F. Suñer)	112
20. Farmàcia Saguer	56				

Pròleg

UN LLIBRE PERILLÓS

Carles Cols - Periodista

Hi ha llibres perillosos i aquest que teniu entre les mans n'és un. Us semblarà, si només el fullegeu, una successió d'imatges precioses i commovedores. Nostàlgiques, potser, com un àlbum de records compartits. No us deixeu enganyar. Aquest llibre és un manifest. És un tret precís a la línia de flotació d'allò que en alguns àmbits acadèmics s'ha decidit definir com a «urbanització». Convé no llegir de pressa la paraula, no fos que us mengéssiu les dues lletres del mig. La «urbanització» és aquesta força que sembla tan inqüestionable, o més, com la de la gravetat i que provoca que els nostres pobles i ciutats, sia per la presència de franquícies, sia per altres artefactes de l'economia, s'assemblin cada vegada més els uns als altres. Fins a la banalitat.

Esteve Vilarrúbies ha estat comparat de vegades (i si no ha passat, és un error) amb el naturalista David Attenborough, l'un, a la recerca d'espècies exòtiques i d'animals en via d'extinció, i l'altre, l'autor del llibre, el mateix, però de comerços. Podríem anar més enllà. Podríem considerar que aquest conjunt de magnífiques fotografies i la recerca que les acompanya són una nova branca en l'arbre de la taxonomia de Linné, batejada científicament com «els emblemàtics».

L'expressió, d'algun temps ençà, s'ha fet una posició entre nosaltres. Però què és exactament un comerç emblemàtic? El més senzill, al principi, és fixar-se en els anys que fa que és obert, en les botigues molt antigues i impertorbables davant el pas del temps. La realitat, paradoxalment, és que aquest és un país on creix el cens de catalans centenaris i minva el d'establiments, com a mínim, d'una longevitat equivalent. Per això, un emblemàtic potser és només una manera de ser. Hi ha un fil invisible conductor entre totes les botigues que, sense discussió, mereixien ser les veritables protagonistes d'aquest llibre, comerços que defineixen la nostra personalitat col·lectiva. Aquest llibre és només una manera de donar-los les gràcies. Es poden fer moltes més coses per elles. Es pot fer molt més per evitar la banalitat. En els hàbits quotidians a l'hora d'anar a comprar de cadascun de nosaltres hi ha la resposta.

18 HERBOLARI

Consideracions prèvies

MATEIXA UBICACIÓ I MATEIXA ACTIVITAT

La data que acompanya el títol amb el nom de l'establiment en cada pàgina correspon a l'any a partir del qual l'establiment està ubicat en aquell indret fent la mateixa activitat (independentment que hagi estat regentat per diferents titulars, amb diferents noms comercials): **mateixa ubicació i mateixa activitat**. Aquest criteri pretén evitar confusions respecte a l'any de fundació del negoci, que moltes vegades ha tingut lloc en una altra ubicació. Si bé la data fundacional també queda recollida en aquesta edició, es considera que l'objecte del llibre és l'establiment en la seva ubicació actual.

ACREDITACIÓ DOCUMENTAL DE LA DATA DE LA UBICACIÓ ACTUAL

Per tal d'acreditar l'any a partir del qual l'establiment està ubicat en l'emplaçament actual fent la mateixa activitat s'ha dut a terme un ampli treball de recerca basat en els anuaris comercials de l'època. Aquest tipus d'anuaris, almanacs o guies suposen una fotografia fixa de l'activitat econòmica, professional i sectorial d'aquell moment, i avui són una font bàsica i objectiva per certificar les activitats comercials i les ubicacions.

S'ha evitat en la mesura del possible donar validesa a les dates basades en la transmissió oral, especialment en aquells establiments més antics. En aquest sentit ha estat d'una gran utilitat el material acreditatiu aportat pels mateixos establiments (factures antigues, contractes, publicitat, premsa, fotografies...). També s'ha consultat diferent bibliografia amb la qual s'ha contrarestat la informació.

CODI QR. ACTUALITZACIONS

Per tal de mantenir actualitzada la informació dels diferents establiments amb noves dades d'interès que puguin anar sorgint en un futur, cada pàgina porta imprès un codi QR que enllaça amb el portal web www.rutadelsemblematics.cat, la guia en línia més

completa feta fins al moment sobre les botigues emblemàtiques, amb una àmplia informació sobre la seva història, la seva oferta comercial i les imatges d'ahir i d'avui, i en la qual és possible passejar pel seu interior amb sorprenents *tours* virtuals.

MOSTRA REPRESENTATIVA D'ESTABLIMENTS

La Ruta dels Emblemàtics la formen en l'actualitat més de tres-cents establiments dels quals podeu gaudir al portal www.rutadelsemblematics.cat. Aquest llibre en conté una mostra representativa, però som conscients que no hi són tots. Si bé és cert que la ciutat de Barcelona com a capital del país concentra el nombre més gran d'establiments, hem limitat la seva presència en aquest volum a un parell de comerços i n'hem inclòs fotografies a les pàgines prèvies del llibre, ja que els dos llibres anteriors, *Comerços emblemàtics de Barcelona* i *Hotels i establiments emblemàtics de Barcelona*, estan dedicats monogràficament a la capital catalana, amb més d'un centenar llarg de comerços emblemàtics documentats. Per aquest motiu, aquesta vegada s'ha posat l'èmfasi en la resta del país, que, com mostren les pàgines del llibre, té també molt patrimoni comercial del qual sentir-nos orgullosos.

AJUDEU-NOS A COMPLETAR EL MAPA D'ESTABLIMENTS EMBLEMÀTICS

Aprofitem l'avinentsa per fer una crida a totes aquelles persones que tinguin coneixement d'establiments centenaris que conservin la seva activitat i la seva estètica original perquè es posin en contacte amb el Fons d'Imatges del Comerç de Catalunya (FICC) per tal de poder-los documentar i incorporar a la Ruta dels Emblemàtics, la guia en línia dels establiments emblemàtics. Tanmateix, es valorarà la seva presència en futures reedicions actualitzades d'aquest llibre.

Podeu enviar els vostres suggeriments a ficc.cat@gmail.com, indicant el nom de l'establiment, la població i el contacte.

BOMBONERIA ALMERA

1951 ———

Establiment fundat als anys trenta del segle xx al carrer del Lleó per Cinto Almera, on comença venent galetes Victoria. El 1951, la família trasllada el negoci a l'actual emplaçament del carrer del Mar. El fill de Cinto, Enric, converteix els bombons en el producte estrella de la botiga.

La botiga actual, regentada per la tercera i la quarta generacions d'aquesta nissaga familiar, manté la decoració intacta. El local té un caire modernista i els mobles i altres articles són originals del 1924. Els sostres i les parets mantenen l'estètica de l'època.

1

📍 Carrer del Mar, 70
08911 BADALONA

www.bomboneria-almerna.com

DROGUERIA BOTER

1924 ———

Drogueria situada al carrer del Mar, 71. Va ser fundada el 1924 per Joan Boter i Torrents. L'establiment ràpidament es va fer un nom entre les grans fàbriques establertes de l'època i es va consolidar per davant de la competència del mateix sector. La decoració de la botiga va ser a càrrec de l'arquitecte Joan Amigó i Barriga. Val a dir que tant el mobiliari com la distribució s'han mantingut intactes al llarg dels anys, fet que ha convertit la Drogueria Boter en una de les botigues més emblemàtiques de la ciutat i l'ha portat a obtenir el reconeixement com a Bé Cultural d'Interès Local. Actualment continua regentada per la mateixa família i ofereix molts productes especialitzats.

2

📍 Carrer del Mar, 71
08911 BADALONA

www.drogueriaboter.es

FARMÀCIA SERENTILL

1907 —

La primera referència de la farmàcia al carrer del Mar, 23, la trobem a l'*Anuario del Comercio (Bailly-Baillière)* del 1908, en què figura com a titular José Serentill i Costa. La nissaga de farmacèutics, però, començà amb el seu pare, Eduard Serentill i Tebé, que, a finals del segle XIX, es va associar amb Miquel Vergés. El Dr. Vergés era un farmacèutic que tenia la seva oficina al barri de Dalt de la Vila, el nucli antic de Badalona. Salvador Serentill va ordenar al voltant del 1923 la reforma de la farmàcia a l'arquitecte modernista Joan Amigó i Barriga, aleshores en una etapa més noucentista, que va donar l'aspecte actual a l'establiment.

3

📍 Carrer del Mar, 23
08911 BADALONA

CA LA BRUGADA 1881-2021

4

Plça Major, 6
BANYOLES · 17820

Botiga documentada des del 1881 com a «Ultramarinos de Manuel Masoliver». El 1948 passa a les mans dels Brugada i Planadecursach, de can Teixidor del Terme, que van continuar amb la tradició fins al dia 11 de novembre del 2021, quan van tancar el negoci. A ca la Brugada, en un local petit, minúscul, s'hi trobava una mica de tot: planter per a l'hort, galetes, torrons, xiclets, caramels i lllaminadures de tota mena, oli i aliments variats, productes de perfumeria, detergents de marques arrelades en el costum popular, carbó, taps de suro, mata-rates i ciris i espelmes de qualitat. Un establiment emblemàtic que, malgrat el seu tancament, continua ben viu en el record de diferents generacions de banyolins.

